

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Pactvm.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

communiter est veniale, q. si consuetudo transferit in legem, sine poena, & debet contempus, est veniale. Quarto ex qualitate. vt quando habitus est indecens, vel minus honestus, vt quando ostendunt peccus, & huiusmodi, si desit mala intentio, non videtur mortale, posset tamen esse ita inhonestus, quod ex eo personae scandalizarentur, & esset mortale, quia daretur alijs materia scandali. Quinto, ex fuce, quod communiter veniale est, nisi aliud adiungatur. Potest etiam fieri fucatio sine peccato, vt cum celatur turpitudine ex aliquo accidente proueniens, vel ex aliqua rationabili causa. Sexto, ex nimia preciositate ornatus in annulis, torquibus, & huiusmodi, ultra conditionem personatum. nam quod est nimis preciosum cui, non erit comiti, & hoc communiter est veniale. Septimo, ex scandalo, vt cum quis ornatur se, vt ab alio inhoneste appetatur, mortale est: quia dat occasionem peccandi, cum mala intentione. Si non habet malam intentionem, neque propter hoc ornatur se, vel hoc facit vt proprio marito placeat, vel propter alium respectum, qui non est peccatum mortale, non mortaliter agit, etiam quod multi peccent eam personam appetendo, & ipsa sciat se appeti, hoc enim est scandalum tantum passiuum in ea, secundum Caieta. ibi, in summa. Non enim rei illicitae dat operam.

² **P O R T A R E** capillos mortuorum, & huiusmodi, dummodo desit superstitio, & mala intentio, etiam quod sit ibi vanitas, non est mortale peccatum. ³ **A L I Q V I** dicunt, quod licet mulier non intendat ruinam alicuius ex suo ornatu, tamen cum aduertit quod aliqui prouocantur ex hoc, non debet se illis offerre, & quotiens se offert, mortaliter peccat, quod est valde durum: ideo videtur melius dicendum, quod si ex parte mulieris non est intentio ad prouocandum, nec sibi placet quod prouocentur ad peccatum, licet placet ei quod laudatur, vt pulchra: si vana superfluitate, & fuce ornatur se, non pro-

pterea mortaliter peccat: quia alij peccant ipsam amando turpiter, non enim dat occasionem, sed illi accipiunt, secundum Caietan. supra. Sicut qui credit multos sibi desiderare mortem cum vident ipsum, propter hoc non potest exire domum, & ad alia negotia. Sicut & Christus, sciebat multos debere scandalizari de verbis sacramenti eucharistiae, & tamen hoc non obstante, protulit verba. Neque propter prodigalitatem est mortale, nisi secundum quod prodigalitas ipsa mortalis est. Vide Caiet. secunda secunda, q. 169. & infra, Scandalum. §. 3.

OSCVLVM.

¹ **O S C V L V M** tripliciter potest considerari, secundum se solum, & sic non est peccatum: vnde inuicem osculamur ex amicitia, & consuetudine, sine peccato. Secundum, potest fieri propter delectationem sensitiuam, ordinatam ad aliquem actum peccati mortalis, & tunc est mortale, ex intentione osculantium extra matrimonium. Tercium, potest fieri ex delectatione sensitiua tantum, non ultra procedendo, & sic etiam mortale est: quia actus venereus est ex se. Huiusmodi autem oscula extra matrimonium facta ob delectationem, & non ex beneuolentia, vel consuetudine, mortalia sunt, secundum Caiet. ibi in summa, supra, Impudicitia. §. 1. quidam tamen aliter sentiunt, & male, & c.

² **M V L I E R** aduertens se osculari consanguineo secundum mortem patriae, sed tamen libidinose, non peccat, etiam quod non renuat, sed tantum ille, qui malam habet intentionem, imo male ageret negando publicae signum amicitiae, secundum Thom. secunda secunda. q. 15. a. 4. Intellige praedicta si principaliter fiunt propter delectationem: quia talis delectatio est infra latitudinem venereorum mortalium.

PACTVM.

¹ **P A C T V M** est duplex, scilicet vestitum, & nudum. Vestitur autem sex modis, te, verbis, literis, consensu, cohaerentia, & interuentu rei, vt cum dicitur.

dicitur, dabo tibi equum meum, si de-
deris decem, si interuenit datio decé,
teneris mihi dare equum. Insti. de ver-
bo. ligni. Nudum vero dicitur quan-
do non aliquo prædictorum vestitur.
scilicet est in meris, purisque consensibus
conventionis, vt si promisi tibi dare
centum sine aliqua præcedente inter-
rogatione, vel scriptura, vel huiusmo-
di, & consentis, quod si non consen-
tis, non erit pactum, sed pollicitatio:
de qua. ff. de pact. l. iuris gentium. §. i-
gitur. Similiter dicitur nudum, quan-
do non continet causam: quia tradi-
tio rei sine causa, nullius est efficacia.
l. nunquam nuda. ff. de acquir. re. do.
quia tamen quædoquæ fallit, vide Pa.
in c. si cautio. de fide instr.

² Ex pacto nudo, & sola promissio-
ne, ex iure canonico, & in conscien-
tia quis obligatur, quando videlicet
exprimitur causa, secun. Pa. in c. pru-
dentis. de do. & c. si cautio. de fide in-
stra. vt dicédo promitto tibi decem,
quia dedisti mihi equum, vel huiusmo-
di. Si verò sit nudum, taliter quod nul-
la exprimat causa, non obligat, etiã
in conscientia: quia præsumitur per
ertorem promississe. Tamen si quis
dicat, promitto tibi donare centum,
quia præsumitur, quod hoc faciat ex
liberalitate, nõ est sine causa, & sic ob-
ligatur, vel si promittitur loco pio ali-
quid, quia præsumitur, quod se obli-
gauit fauore piæ causæ, nec præsu-
mitur error. c. si. de suc. ab intest. vel si
habuit animum se obligandi, quando
nudè pacifcebat, secun. Thom. 4. senten. d. 3. & facit c. literarum. de
voto. Alias si non habuit animum
obligandi, non tenetur sub mortali,
nisi subesset causa, quæ aliàs obliga-
ret: vt si promissit dare panem existen-
ti in extrema necessitate, quia tene-
tur dare, etiam quod non habuerit
animum obligandi se, etiam non te-
netur, si adueniat aliqua conditio ra-
tionabilis, quam si cogitasset à princi-
pio, talem promissionem non fecis-
set: secun. Thom. secunda secun-
da. q. 11. Vide etiam ipsum circa di-
cta supra, secunda secunda. q. 88. a. 7.

Item quando est promissio de re par-
ua, non obligat ad mortale.

³ PACTVM vellitum non omne ob-
ligat, secundum Pa. in c. pactiones. de
pact. quia vbi iuramentum non obli-
gat, neque pactum: fortius est enim
iuramentum, quod fit Deo, quàm pa-
ctum factum homini: quoniam ho-
mine quocunque maior est Deus.

⁴ PACTVM dolo inicum, non valet
c. cum vniuersorū de re. permu. quod
ad dolosum. Similiter si sit alteri ca-
piosum. ff. de rescin. ven. l. si id quod
purè. in fi. Item si sit factum ob ini-
miam reuerentiam alicuius personæ,
non obliget. l. i. ff. qua re. ac. non da.
Item si sit iuramento firmatum, &
contineat turpitudinem, ff. de pact. l.
si vnus. §. pacta. quæ turpem causam:
& quod contra sus est turpe dicitur,
c. faciat homo. 12. q. 2. si tamen hæc
turpitudinis sit vel ex parte vtriusque,
scilicet iurantis, & recipientis, vel ex
parte iurantis tantum, non tenet: vt
in regula, quod nõ est obligatorium.
in 6. Si verò solum turpitudinem ex
parte recipientis sit, tenet. ca. debito-
res. de iureiur. Item si sit pactum in
conventionibus innominatis, non
obligat, si ille cum quo contraxit, non
implet ex parte sua contractum. l. ex
placito. C. de rerum permu. & l. natu-
ralis. §. 1. ff. de præ. ver.

⁵ PACTA inita per fratres mendi-
cantes cum rectoribus ecclesiarum
parochialium, super iuribus paro-
chialibus, puta iure funerandi, &
huiusmodi, si sint facta per priores,
vel guardianos cum cõsensu suorum
conuentuum, vel locorum, tenent: li-
cèt non interuenerit licentia sui gene-
ralis, vel principalis, seu sedis aposto-
licæ, dummodò sint honesta, c. ex co,
de pact. in 6.

⁶ PACTA iuramento firmata, conti-
nentia turpitudinem, scilicet quod est
peccatum vel contra ius ex parte re-
cipientis tantum, obligat. c. debitores
de iureiur. supra. §. 4.

⁷ PACTVM de non cedendo bonis
tenet, nisi sit notoria paupertas: secun-
dum Panor. in d. capit. pactiones. tunc

G 5 enim

enim videretur se obligare ad carceres, quod non potest, quia nemo est dominus membrorum suorum.

² P A C T V M filij dū traditur nupti, quod cōtenta dote ad patrimonialia bona non habebit recursum, si firmetur iuramento, teneat aliās non. capitulum quāuis: de pact. lib. 6. supra. Dos §. 2. Tenet etiam si faciat postquam tradita est nupti: secundum Ioan. mo. quia est ratio eadem, concord. Gemi.

³ P A C T V M quod est cōtra substantiā contractus, etiā quod nō cōtineat turpitudinem, vitiat ipsum a rō, siue sit per viam modi, siue per viam conditionis, siue resolutiue, siue suspensiuē, siue etiam in matrimonio, quod est valdē fauorabile: secundū Pa. in. c. si. de condi. ap. quia remota substantia alicuius actus, remouetur & ipse: quia siue substantia nihil potest subsistere, ad hoc e. tua. de spon. & cognoscitur aliquod esse de substantia alicuius, quando sine eo illud stare non potest.

¹⁰ D E pactis pœnalibus appōsitis contractibus, vide. Sil. verb. pactum. circa fin. & infra. Pœna §. 5. 6. & 7. Quomodo pacta obscura debeant interpretari, Tab. ver. pactum §. 11.

PALLAE.

PALLAE altaris, id est, totalis, siue mappae, super quibus extenditur corporale, quos esse debeant, & quales, supra. Missa §. 6.

PALLIVM.

D E pallio quod est speciale ornamentum Archiepiscoporum, vide in c. nisi. eo. tit. & Pa. in c. antiqua. de priuil. &c. quoniam. 100. d. Ad confessores. hæc materia partim pertinet.

PAPA.

¹ P A P A debet eligi a duabus partibus cardinalium, aliter si se pro Papa ingerit, est excommunicatus: supra Excommunicatio §. 3. Similiter recipientes talem: licet de elect.

² E L E C T I O Papæ facta per simoniam secundum statutum Iulij II. in concilio Lateranen. sessione 5. ipso facto est nulla, ex quo patet, quod Papa potest statuere circa electionem sequentis

Papæ, nec sede vacante possunt mutare cardinales. & est summus inter omnes: quia habet plenitudinē potestatis, alij partem sollicitudinis per e. de cetero. 2. q. 6. & per S. Tho. in lib. contra errores Gra. c. 65. Et licet Leo Papa iudicio Imperatoris se supplicauerit, hæc tamen fecit sponte: secundum Tho. secunda secundæ. q. 67. art. ad secundum.

³ P A P A quod ad forum civile, vbi nō habet iurisdictionem temporalem, non potest tollere legem: secundum Io. An. nisi in his, in quibus est periculum animæ, cum potestates sint distinctæ. ca. causam. el. 2. qui sit. sit legit. In quibus autem animarum periculum est, quod ad utrumque forum potest. de sentent. excommu. lib. 6. c. decernimus. & canonuit. de iudi. & cap. si. de rescrip.

⁴ P R I N C E P S ita ex suo contractu obligatur, quod sine culpa priuare nō potest. eū, quem instituit in aliquo castro, vel baronia, vel huiusmodi, nec successores: etiam quod habeat plenitudinem potestatis. d. c. nouit.

⁵ P A P A habet iurisdictionis suæ auctoritatē à Christo, mediāte electione ecclesie, vel habentis vicem ecclesie, & omnis alia potestas in ecclesia, ab ista, & sub ista est quantum ad institutionem, seu collationem, ita quod Papa ea potest vti in sui adiutorium: etiā quod sit secularis: secundum Hec. vt recitat Arch. Flo. 2. par. titu. 23.

⁶ A D Papam potest fieri appellatio ab omni principe, etiam temporali, & non recognoscere superiorem in temporalibus. in c. licet. de for. cōp. quando alter non potest haberi. & res. est alicuius momenti.

⁷ O M N I S potestas iurat fidelitatem Papæ, & obedientiā, recognoscens ab eo omne quod habet. ca. tibi domino. 63. d. Et si aliquādo aliquis Imperator donauit ecclesie, vt de Constantino dicitur, non fuit donatio, sed restitutio.

⁸ P A P A potest renuntiare papatu, etiā si iurasset nō renuntiare, cum adest causa rationalis, sicut fecit Papa Ciriacus, & multi alij, vt dicit Arch. Flo. 3. par. tit. 23. & de renun. li. 6. c. 1.